

«ТАСДИҚ МЕКУНАМ»
Ректори МДТ «Донишгоҳи
давлатии Бохтар ба номи
Носири Хусрав»,
доктори илмҳои биологӣ,
профессор

[Signature] Давлатзола С.Х.

19 _____ 2022 с.

ТАҚРИЗИ

муассисаи тақриздиханда – кафедраи таърихи умумӣ ва фарҳангшиносии Муассисаи давлатии таълимии “Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав” ба диссертатсияи Мирзоев Шухрат Ҷумъамуродович дар мавзӯи “Таҳлили муқоисавии ҳодисаҳои таърихии нимаи дуюми асри XIV ва ибтидои асри XV Мовароуннахру Хуросон дар «Зафарнома»-и Низомуддини Шомӣ ва «Аҷоибу-л-мақдур фи ахбори Темур»-и Ибни Арабшоҳ” барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) аз рӯи ихтисосҳои 6D020300 – Таърих, ихтисоси 6D020303 - Таърихнигорӣ, манбаъшиносӣ ва методҳои таҳқиқоти таърихӣ. – Душанбе, 2022. - 171 с.

Диссертатсияи Мирзоев Шухрат Ҷумъамуродович дар доираи татбиқи нақшаи дурнамои корҳои илмӣ-таҳқиқотии шуъбаи таърихи қадим, асрҳои миёна ва нави Институти таърих, бостоншиносӣ ва мардумшиносии ба номи Аҳмади Дониши Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон барои солҳои 2016–2020 дар мавзӯи «Таҳлили муқоисавии ҳодисаҳои таърихии нимаи дуюми асри XIV ва ибтидои асри XV Мовароуннахру Хуросон дар «Зафарнома»-и Низомуддини Шомӣ ва «Аҷоибу-л-мақдур фи ахбори Темур»-и Ибни Арабшоҳ» ба иҷро расида, бо қарори Шӯрои диссертатсионии 6D. КОА-035 назди Институти таърих, бостоншиносӣ ва мардумшиносии ба номи А. Дониши Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон кафедраи таърихи умумӣ ва фарҳангшиносии Муассисаи давлатии таълимии “Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав” ҳамчун муассисаи пешбари тақриздиханда муқаррар гардидааст. Диссертатсияи Мирзоев Ш. Ҷ. барои тақриз ба кафедра ирсол шуда, дар ҷаласаи васеи кафедраи таърихи умумӣ ва фарҳангшиносии факултети таърих ва ҳуқуқи донишгоҳи мазкур мавриди муҳокима қарор гирифт.

Муассисаи пешбари тақриздиханда дар тақризи мусбати худ, ки аз ҷониби доктори илмҳои таърих, профессор Алимов Давлаталӣ Халилович таҳия ва омода гардид, қайд менамояд, ки рисолаи илмии Мирзоев Шухрат Ҷумъамуродович дар мавзуи мубрам навишта шуда, дар он масоили муҳими ахбори асарҳои «Зафарнома» -и Низомуддини Шомӣ ва «Аҷоибу-л-мақдур фи ахбори Темур»-и Ибни Арабшоҳ оид ба воқеаҳои таърихӣ нимаи дуюми асри XIV- ибтидои асри XV-и Мовароуннаҳру Хуросон мавриди таҳқиқу омӯзиш қарор гирифтаанд ва он бо ихтисоси 6D020303 - Таърихнигорӣ, манбаъшиносӣ ва методҳои таҳқиқоти таърихӣ пурра мутобиқат мекунад.

Мубрам будани мавзуи таҳқиқот. Масоили бисёр мубрами сиёсии нимаи дуюми асри XIV ва ибтидои асри XV-и Мовароуннаҳру Хуросон, хусусан таърихи ба сари ҳокимият омадани Темур ва лашкаркашиҳои ӯ ба кишварҳои бегона дар бисёре аз сарчашмаҳои таърихӣ инъикоси ҳудро ёфтааст. Қадимтарин рисолаи маҷмӯие, ки дар он муборизаҳои Темур барои ба қудрати сиёсӣ расидан инъикоси ҳудро ёфта ва ба дастури Темур навишта шуда, мавриди қабули он гаштааст, ин асари Низомуддини Шомӣ «Зафарнома» ба ҳисоб меравад. Рисолаи дигари таърихӣ «Аҷоибу-л-мақдур фи ахбор (фи навоиб)-и Темур» мебошад, ки муаллифи он Ибни Арабшоҳ шоҳиди зиндаи воқеаҳои таърихӣ давраи зикршуда буда, бори нахуст масоили таърихӣ ин давраро аз нигоҳи интиқодӣ инъикос менамояд.

Муаллифони зикршуда аз дидгоҳи мухталиф авзои сиёсии он замонро дар асарҳояшон мунъакис кардаанд. Аз ин рӯ, баррасии татбиқии ҳаводиси таърихӣ нимаи дуюми асри XIV ва ибтидои асри XV-и Мовароуннаҳру Хуросон дар асоси рисолаҳои Низомуддини Шомӣ ва Ибни Арабшоҳ мубрам будани мавзуи мавриди таҳқиқро матраҳ мекунад.

Мубрам будани мавзуи таҳқиқот боз дар он дида мешавад, ки таҳлили муқоисавии ҳодисаҳои таърихӣ нимаи дуюми асри XIV ва ибтидои асри XV-и Мовароуннаҳру Хуросон дар «Зафарнома»-и Низомуддини Шомӣ ва

«Аҷоибу-л-мақдур фи ахбори Темур»-и Ибни Арабшоҳ бори нахуст дар шакли маҷмӯӣ анҷом меёбад.

Мақсад ва вазифаҳои таҳқиқот. Муаллифи рисола мақсад, вазифа ва ҳадафи таҳқиқоти худро ба таври равшану возеҳ муайяну мушаххас карда, онро дар раванди таҳқиқ ба таври пайванди мантиқӣ, ҷаҳорҷӯби замонӣ ва маҷмӯӣ анҷом додааст, ки метавон чанд банди муҳими онро номбар намуд:

-дар асоси «Зафарнома» ва «Аҷоибу-л-мақдур фи ахбори Темур» ва дигар осори таърихӣ ва илмӣ муайян намудани зиндагиномаи Низомуддини Шомӣ ва Ибни Арабшоҳ;

-таҳлили сохтор ва муайян намудани муҳтавои бобҳои таърихии «Зафарнома»-и Низомуддини Шомӣ ва «Аҷоибу-л-мақдур фи ахбори Темур»-и Ибни Арабшоҳ;

-таҳлили муқоисавии ахбори Низомуддини Шомӣ ва Ибни Арабшоҳ оид ба авзои сиёсии Мовароуннаҳру Хуросони нимаи дуюми асри XIV ва ибтидои асри XV;

-бардоштҳо аз лашкаркашиҳои Темур дар «Зафарнома» ва «Аҷоибу-л-мақдур фи ахбори Темур»;

-муайян намудани хусусиятҳои фарқкунандаи тасвири воқеаҳои таърихӣ дар рисолаҳои Низомуддини Шомӣ ва Ибни Арабшоҳ;

-мушаххас намудани тафовутҳои тасвири шахсияти Темур аз ҷониби Низомуддини Шомӣ ва Ибни Арабшоҳ ва дигар таърихнависони нимаи дуюми асри XIV ва ибтидои асри XV.

Мақсад, вазифа ва ҳадафи асосии таҳқиқот ва баррасии он аз ҷониби муаллифи рисола комилан дуруст муайян, мушаххас ва ба анҷом расонида шудааст.

Объекти таҳқиқот рисолаҳои «Зафарнома»-и Низомуддини Шомӣ ва «Аҷоибу-л-мақдур фи ахбори Темур»-и Ибни Арабшоҳ мебошанд, ки ахбори таърихии онҳо дар қиёс бо ҳамдигар ва дигар манобеи таърихии он замон баррасӣ шудаанд.

Мавзӯи (предмет) таҳқиқот маълумотҳои таърихии нимаи дуюми асри XIV ва ибтидои асри XV-и Мовароуннаҳру Хуросон дар «Зафарнома»-и

Низомуддини Шомӣ ва «Аҷоибу-л-мақдур фи ахбори Темур»-и Ибни Арабшоҳ ва муқоисаи татбиқии онҳо мебошад.

Пойгоҳи сарчашмашиносии таҳқиқот. Ҳангоми таҳқиқи ахбори асарҳои «Зафарнома»-и Низомиддини Шомӣ ва «Аҷоибу-л-мақдур фи ахбори Темур»-и Ибни Арабшоҳ барои муайян намудани этимоднокӣ ва саҳеҳияти ахбори таърихӣ онҳо маъхазҳои муътабари асримиёнагӣ, ба монанди «Рӯзномаи газавоти Ҳиндустон»-и Ғиёсуддин Алӣ, «Зафарнома»-и Шарафуддин Алии Яздӣ, «Равзату-с-сафо»-и Мирхонд, «Ҳабибу-с-сияр»-и Хондамир, «Таърихи Рашидӣ»-и Мирзо Ҳайдар, «Дневник путешествия в Самарканд ко двору Тимура»-и Руи Гонсалес де Клавихо ва ғайраҳо мавриди истифода қарор гирифтанд.

Заминаҳои методологии таҳқиқот. Барои анҷоми таҳқиқоти диссертатсионӣ муаллиф аз усулҳои муҳими таҳқиқотӣ, аз ҷумла аз усули объективияти илмӣ – ҳамчун яке аз дастурҳои асосии илмҳои муосири таърихӣ ва таърихнигорӣ қор гирифтааст. Ба сифати асоси методологии таҳқиқот маҷмӯи усулҳои, чун муқоисавӣ-таърихӣ, назариявӣ-муқоисавӣ, таърихияти илмӣ, масъалагузорӣ –солномавӣ, инчунин усулҳои таҳлили иҷтимоӣ – таърихӣ қарор ёфтаанд.

Навгониҳои илмӣ диссертатсияи тақризшаванда дар он зоҳир мешавад, ки муаллиф дар асоси маводи рисолаҳои «Зафарнома»-и Низомуддини Шомӣ ва «Аҷоибу-л-мақдур фи ахбори Темур»-и Ибни Арабшоҳ ва дигар асарҳои таърихӣ ва илмӣ зиндагиномаи Низомуддини Шомӣ ва Ибни Арабшоҳро мавриди баррасӣ қарор дода, сохтор, бобҳо ва аҳамияти таърихӣ асарҳои онҳоро муайян кардааст. Ҳамзамон, ахбори нави таърихӣ ба таърихи сиёсӣ, иҷтимоӣ ва фарҳангии Мовароуннаҳру Хуросони ба ин давра алоқамандро аз онҳо дарёфт намуда, дар асоси баррасиҳои татбиқӣ онҳоро ба доираҳои илмӣ ворид намудааст.

Сохтори диссертатсия. Диссертатсияи Мирзоев Шухрат Ҷумъамуродович дар мавзӯи «Таҳлили муқоисавии ҳодисаҳои таърихӣ нимаи дууми асри XIV ва ибтидои асри XV-и Мовароуннаҳру Хуросон дар «Зафарнома»-и Низомуддини Шомӣ ва «Аҷоибу-л-мақдур фи ахбори

Темур»-и Ибни Арабшоҳ” аз муқаддима, ду боб, шаш зербоб, хулоса ва номгӯи адабиёти истифодашуда иборат аст.

Муаллиф дар муқаддима мубрамияти мавзуи диссертатсионӣ, дараҷаи коркарди он, мақсад ва вазифаҳои таҳқиқот, услуб ва усули коркарди мавзӯ, аҳамияти назариявӣ ва амалии кор, навгонӣ, пойгоҳи сарчашмашиносӣ ва дигар масъалаҳоро инъикос кардааст.

Боби якуми диссертатсия - «Зафарнома»-и Низомуддини Шомӣ ва «Аҷоибу-л-мақдур фи ахбори Темур»-и Ибни Арабшоҳ маъхазҳои муҳими таърихӣ нимаи дуҷуми асри XIV ва ибтидои асри XV» аз ду зербоб иборат аст. Дар зербоби аввал - «**Ахбори шарҳиҳолӣ дар бораи Низомуддини Шомӣ ва тавсифи нусхаҳои хаттӣ, сохтор ва муҳтавои «Зафарнома»** зиндагиномаи Низомуддини Шомӣ, тавсифи нусхаҳои хаттии «Зафарнома», сохтор ва муҳтавои он, манобеи истифодабурдаи муаллиф зимни таълифи рисолаи худ ва аҳамияти таърихӣ сарчашмавии он инъикос ёфтаанд. Муаллиф ба хулосае меояд, ки «Зафарнома»-и Низомуддини Шомӣ аз манбаҳои асосии дасти аввал дар нигориши воқеаҳои таърихӣ нимаи дуҷуми асри XIV ва ибтидои асри XV дар Мовароуннаҳру Хуросон ва дигар кишварҳое, ки дар тобеяти салтанати Темур қарор гирифтанд ва ё Темур ба онҳо лашкар кашидааст, ба ҳисоб меравад. Муаллифи «Зафарнома», бо вучуди он ки ин асарро бо супориши Темур ба наср навишт ва ҳангоми таълифи он дар рикоби Темур қарор дошт, ғоратгариву бераҳмиҳои ӯро аз соли 1361 то соли 1404 бо сабку услуби содаву раво ва зери қабои мадҳу сано баён доштааст. Аз ин рӯ, «Зафарнома» -и Низомуддини Шомӣ ҷиҳати омӯзиши ҳодисаҳои таърихӣ нимаи дуҷуми асри XIV ва ибтидои асри XV дар муқоиса бо дигар сарчашмаҳои ба ин давра тааллуқдошта манбаи асосӣ ба ҳисоб меравад.

Дар зербоби дуҷуми боби аввали рисола – «Зиндагиномаи Ибни Арабшоҳ, тавсифи рисолаи «Аҷоибу-л-мақдур фи ахбори Темур» ва аҳамияти таърихӣ-илмӣ он» ҳаёту рӯзгори Аҳмад ибни Муҳаммад ибни Арабшоҳ, сохтор ва муҳтавои «Аҷоибу-л-мақдур фи ахбори Темур» ва аҳамияти таърихӣ он мавриди таҳқику баррасӣ қарор гирифтааст. Муаллиф қайд менамояд, ки Ибни Арабшоҳ соли 1401, ки 12 сола буд, зимни лашкаркашии Темур ба Димишқ дар қатори асирон ба Самарқанд муҳочир шуд. ӯ пас аз 31 соли

вафоти Темур ба навиштани асари «Аҷоибу-л –мақдур фи ахбори Темур» шуруъ намудааст, аммо ин асари ӯ баръакси дигар рисолаҳои таърихӣ нимаи дуҷуми асри XIV - ибтидои асри XV дар заминаи маълумотҳои дар байни мардум маъмулбуда навишта шуда, аз аввалин рисолаҳои таърихӣ шуморида мешавад, ки таърихи Темурро аз лиҳози интиқодӣ дар худ инъикос менамояд. Он аҳамияти муҳими таърихӣ дошта, дар омӯзиши масоили сиёсӣ, иҷтимоӣ ва ҷуғрофӣ нимаи дуҷуми асри XIV ва ибтидои асри XV -и Мовароуннаҳр Хуросон манбаи муҳим ба ҳисоб меравад.

Боби дуҷуми диссертатсия - «Инъикоси ҳодисаҳои таърихӣ нимаи дуҷуми асри XIV ва ибтидои асри XV дар «Зафарнома»-и Низомуддини Шомӣ ва «Аҷоибу -л- мақдур фи ахбори Темур»-и Ибни Арабшоҳ» аз чор зербоб таркиб ёфтааст. Дар зербоби якуми боби дуҷум - «Таърихи ба сари ҳокимият омадани Темур тибқи ахбори Низомуддини Шомӣ ва Ибни Арабшоҳ» таваллуди Темур, вазъи сиёсии Мовароуннаҳр, хусусан муҳолифати ҳокимони маҳаллӣ дар нимаи дуҷуми асри XIV, ба сари ҳокимият омадани Темур дар «Зафарнома» ва «Аҷоибу-л-мақдур фи ахбори Темур» мавриди таҳқиқу баррасӣ қарор гирифтааст.

Дар зербоби дуҷуми боби дуҷум –«Инъикоси лашкаркашиҳои Темур дар рисолаҳои «Зафарнома» ва «Аҷоибу-л-мақдур фи ахбори Темур» масоили лашкаркашии Темур ба Хоразм, Хуросону Эрон, Ҳиндустон ва Ироқу Рум дар «Зафарнома»-и Низомуддини Шомӣ ва «Аҷоибу-л-мақдур фи ахбори Темур»-и Ибни Арабшоҳ тасвир ёфтааст. Аз ҷумла, Ибни Арабшоҳ қайд менамояд, ки сабаби ҳучуми Темур ба дигар кишварҳо, хусусан Хоразм дар он буд, ки «Чун мамолики Мовароуннаҳр аз муҳолифати Темур пардохта ва ором шуд ва тавсани рӯзгор саркашӣ бигзошта, бад-ӯ ром гашт, бар он шуд, ки ба кишварҳои дигар пардозад ва риштаи бандагӣ ба гардани озодагон дарандозад». Мувофиқи ахбори Низомуддини Шомӣ ва Шарафуддин Алии Яздӣ Темур пас аз ба низом даровардани авзои сиёсии Мовароуннаҳр худуди давлати худро «бар дудмони Чағатой муқаррар фармуда, эҳёи қавоиди эшон кард». Унвонҷӯ зимни инъикоси лашкаркашиҳои Темур ба хулосае меояд, ки Низомуддини Шомӣ, бо вучуди он ки лашкаркашиҳои Темурро бо ҷузъиёташ нисбат ба Ибни Арабшоҳ васеътар инъикос намудааст, аммо дар

бисёр ҳолатҳо ҳақиқати таърихро воқеъбинона тасвир накардааст. Ибни Арабшоҳ бошад, аз баёни ҷузъиёти воқеаҳои таърихӣ иҷтиноб карда, вале ходисаҳои таърихро воқеъбинона инъикос намуда, ба амалҳои Темур ҳақиқатнигорана баҳо додааст.

Зербоби сеюми боби дуюм – «Хусусияти фарқкунандаи тасвири рӯйдодҳои таърихии нимаи дуюми асри XIV ва ибтидои асри XV дар рисолаҳои Низомуддини Шомӣ ва Ибни Арабшоҳ» ба тасвири хусусиятҳои фарқкунандаи воқеаҳои таърихӣ дар «Зафарнома» ва «Аҷоибу-л-мақдур фи ахбори Темур»-и Ибни Арабшоҳ бахшида шудааст, ки аввалин хусусиятҳои фарқкунанда дар рисолаҳои Низомуддини Шомӣ ва Ибни Арабшоҳ дар тасвири ходисаҳои таърихӣ ба мушоҳида мерасад, ки дар «Зафарнома»-и Низомуддини Шомӣ аз соли 1361 то соли 1404 ва дар «Аҷоибу-л-мақдур фи ахбори Темур»-и Ибни Арабшоҳ аз соли 1336- аз таваллуди Темур ва зикри номи падару бобои ӯ то соли 840 х.к. (1436-1437) идома меёбанд. Дигар аз хусусиятҳои фарқкунандаи воқеаҳои таърихӣ дар рисолаҳои зикршуда дар сабку услуби баёни воқеаҳо ба мушоҳида мерасад. Аз сабку услуби баёни «Зафарнома» бармеояд, ки ходисаҳои таърихӣ дар як фазои муайяни сиёсӣ нигошта шудаанд. Дар «Аҷоибу-л-мақдур фи ахбори Темур»-и Ибни Арабшоҳ бошад, озодии баёни фикр нисбат ба «Зафарнома»-и Низомуддини Шомӣ ва дигар манобеи таърихӣ бештар эҳсос мегардад. Муаллиф ба шахсияти Темур аз нуқтаи назари танқид нигариста, бештар ба маълумоти дар бораи Темур дар байни мардум паҳншуда такя кардааст.

Зербоби чоруми боби дуюм – «Тасвири шахсияти Темур аз ҷониби Низомуддини Шомӣ ва Ибни Арабшоҳ» мебошад, ки дар он симои зоҳирӣ ва сифатҳои Темур дар рисолаҳои «Зафарнома» ва «Аҷоибу-л-мақдур фи ахбори Темур» мавриди омӯзишу таҳқиқ қарор гирифтааст. Диссертант қайд менамояд, ки симои зоҳирии Темур дар рисолаҳои муаррихони дарбори Темур ва Темуриён, ба монанди Ғиёсиддин Алӣ, Низомуддини Шомӣ, Шарафуддин Алии Яздӣ, Мирхонд ва ғайраҳо инъикос наёфтааст. Аммо Ибни Арабшоҳ аз аввалин таърихнависонест, ки симои зоҳирии Темурро хеле хуб ба қалам додааст ва ҳатто ахбори ӯ ба таҳқиқати анҷомдодаи Герасимов, ки ӯри Темурро кушода, симои ӯро аз рӯи устухонҳояш шаклбандӣ карда буд,

мувофиқат мекунад. Мирзоев Ш. Ҷ. дар омӯзиши масоили зербоби мазкур ба хулосае меояд, ки шахсияти Темур дар рисолаҳои таърихии «Рӯзномаи газовати Ҳиндустон»-и Гиёсиддин Алӣ, «Зафарнома»-и Низомуддини Шомӣ ва «Зафарнома»-и Шарафуддин Алии Яздӣ ҳамчун амири одилу раъиятпарвар инъикос шудааст, ки ин гурӯҳи муаллифон бо сабаби дар рикоби Темур ва ворисони ӯ, ҳамчунин зери таъсири идеологияи синфи ҳукмрон қарор доштанишон ба Темур бештар ҳусни тавачҷуҳ зоҳир намудаанд. Ахбори Ибни Арабшоҳ, Клавихо ва Фома Месопский оид ба шинохти шахсияти Темур аҳамияти муҳим дошта, ба ҳақиқат наздиканд.

Дар қисмати хотимавии диссертатсия муаллиф натиҷаи таҳқиқи омӯзиш, таҳлил, мушоҳида, хулосаҳои худро дар 17 банд ва тавсияҳои ботафсил, амиқ ва мушаххас ҷамъбаст намудааст.

Тавсияҳо дар хусуси истифодаи натиҷаву хулосаҳои диссертатсия.

Натиҷаҳои таҳқиқоти анҷомдодаи Мирзоев Шухрат Ҷумъамуродовичро зимни омӯзиши масоили сиёсии Мовароуннаҳру Хуросон, Эрону Ироқ ва Хоразму Ҳиндустон дар нимаи дуҷуми асри XIV ва ибтидои асри XV, ҳангоми таҳияи асарҳои умумии вобаста ба таърихи асримиёнагии халқи тоҷик, таърихи Осиёи Марказӣ дар асрҳои миёна, омӯзиши курсҳои махсус ва таҳияи китобҳои, ки ба ҳаводиси таърихии Мовароуннаҳру Хуросон дар нимаи дуҷуми асри XIV ва ибтидои асри XV истифода намудан мумкин аст.

Дар рафти баррасӣ, таҳлил ва натиҷагирӣ муайян гардид, ки сохтор ва мазмуни асосии диссертатсияи Мирзоев Шухрат Ҷумъамуродович мувофиқ ба талабот ва меъёрҳои муқаррарнамудаи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷро шудааст. Автореферат мазмуни фишурдаи диссертатсияро пурра инъикос менамояд. Натиҷаҳои асосии илмии рисолаи Мирзоев Ш. Ҷ. дар панҷ мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандаи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 2 маводи конфронсӣ ба нашр расидаанд.

Дар баробари қомебиҳои рисолаи Мирзоев Ш. Ҷ. аз баъзе камбудииҳо ва норасоииҳо ҳолӣ нест. Аз ҷумла:

1. Муаллиф мушаххас нақардааст, ки Низомуддини Шомӣ ба ғайр аз

“Зафарнома” соҳиби кадом асарҳо мебошад.

2. Сабаби инъикос наёфтани айёми тифлӣ ва ҷавонии Темур дар “Зафарнома”-и Низомуддини Шомӣ равшан нест.
3. Унвонҷӯ мушаххас накардааст, ки чаро воқеаҳои таърихии ибтидои асри XV дар “Аҷоибу-л-мақдур фи ахбори Темур” нисбат ба нимаи дуюми асри XIV пурра ва ба ҳақиқат наздик тасвир ёфтаанд.
4. Дар рисола камбудихои имлоӣ ва техникӣ ба мушоҳида мерасанд, ки ислоҳи онҳо зарур аст.

Камбудихои зикршуда хислати усулӣ (принсипиалӣ) надоранд, онҳо ислоҳшаванда буда, арзишу аҳамияти илмии рисоларо коста намесозанд. Муаллифи рисола ҳуқуқи баён кардани фикру ақида ва мавқеи шахсии худро дорад. Тамоми мақсад, вазифа ва ҳадафе, ки муҳаққиқ дар назди худ гузоштааст, ба пуррагӣ ҳаллу фасл гардидаанд ва рисолаи Мирзоев Ш. Ҷ. таҳқиқоти нав, асил ва мантиқан ба анҷомрасида мебошад.

Хулоса дар бораи мутобиқ будани диссертатсия ба талаботи КОА.

Диссертатсияи Мирзоев Шухрат Ҷумъамуродович дар мавзӯи “Таҳлили муқоисавии ҳодисаҳои таърихии нимаи дуюми асри XIV ва ибтидои асри XV-и Мовароуннаҳру Хуросон дар «Зафарнома»-и Низомуддини Шомӣ ва «Аҷоибу-л-мақдур фи ахбори Темур»-и Ибни Арабшоҳ”, ки барои тақризи муассисаи тақриздиханда пешниҳод шудааст, таҳқиқоти илмии арзишманд буда, унвонҷӯ бо хулосабарориҳо ва тавсияҳои пешниҳодкардаи илмии худ аз уҳдаи иҷрои вазифаҳои дар диссертатсия гузошташуда ба хубӣ баромадааст. Диссертатсия тибқи натиҷаҳои бадастомада, истифодаи амалӣ ва сифати вероӣ ба талабот ва меъёрҳои муқаррарнамудаи «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ва унвони илмӣ (дотсент, профессор)», ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30.06.2021 №267 тасдиқ гардидааст, ҷавобгӯ буда, Мирзоев Шухрат Ҷумъамуродович барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) аз рӯи ихтисосҳои 6D020300 –Таърих, ихтисоси 6D020303 - Таърихнигорӣ, манбаъшиносӣ ва методҳои таҳқиқоти таърихӣ арзанда аст.

Тақризи мазкур дар маҷлиси васеи кафедраи таърихи умумӣ ва фарҳангшиносии Муассисаи давлатии таълимии “Донишгоҳи давлатии

Бохтар ба номи Носири Хусрав» аз 16-уми ноябри соли 2022, суратмачлиси №4 баррасӣ ва тасдиқ карда шудааст.

Дар маҷлиси кафедра 20 нафар иштирок намуданд.

Натиҷаи овоздиҳӣ: =

Тарафдор – 20 нафар

Муқобил – нест

Бетараф – нест

Ташхисгар:

дотсенти кафедраи таърихи

ҳалқи тоҷик,

номзади илмҳои таърих Наботов Файзиддин Сайфидинович

Раиси маҷлис:

Мудири кафедраи таърихи

умумӣ ва фарҳангшиносӣ,

доктори илмҳои таърих,

профессор Алимов Давлаталӣ Халилович

Котиби маҷлис: Абдуллоев Ҷовидон Файзуллоевич

Имзоҳои д.и.т., профессор Алимов Д.Х., Наботов Ф.С.

ва омӯзгор Абдуллоев Ҷ.Ф.-ро тасдиқ менамоем.

Сардори ШК ва КМ МДТ

«ДДБ ба номи Носири Хусрав» Шукурзод Чамшед Абдуалим

Суроғаи муассиса:

735140, Ҷумҳурии Тоҷикистон, вилояти Хатлон

ш. Бохтар, кӯчаи Айнӣ, 67,

МДТ «ДДБ ба номи Носири Хусрав»

<http://www.btsu.edu.tj>

Телефон: +992 (+832-22) 2-54-81; +992 98 902 42 03;

Почтаи электронӣ: ktsu78@mail.ru

«18» 11 2022 с.